

MUISTIO

Ympäristötietoisuus -teemaryhmän 2. kokous

Aika: Torstaina 10.05.2007 klo 13.00

Paikka: Rauman OKL:n Teknikan tiloissa, Rauma

Läsnä: Erja Alanen, Länsi-Suomen lääninhallitus
Päivi Granö, pj, Turun yliopisto Kulttuurituotannon ja maisemantutkimus laitos
Merja Haliseva-Soila, Lounais-Suomen ympäristökeskus
Tuija Kailaste, SATAVESI-ohjelma
Maarit Korpunen, Porin kaupunki / Satavene
Juha Manninen, Lounais-Suomen ympäristökeskus
Samu Numminen, Lounais-Suomen ympäristökeskus
Niina Uusi-Seppä, Kokemäen ympäristöyhdistys
Anna Paloheimo, Pyhäjärvi-instituutti
Ira Pelkonen, SATAVENE
Pirjo Pihlainen, Turun yliopisto Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus
Laura Puolamäki, Turun yliopisto, Satakunnan ympäristö ja luontokoulu –hanke
Hannele Pohjavirta, Puhdas Valkjärvi ry
Terhi Rajala, Satakunnan luonnonsuojelupiiri
Johanna Thessler, Pyhäjärvisuodun ympäristötoimisto
Sari Uoti, Satakuntaliitto

Tiedoksi: Hilka Viitala, Luontotalo Arkki
Päivi Akkanen, Karvian kunta
Erkki Kallio, Pyhäjärven suojeluyhdistys ry
Eija Kannisto, Ulvilan kaupunki
Teija Kirkkala, Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys
Kari Lipasti, Porin työväenopisto
Tero Lehtonen, Porin metsäopisto
Raija Lehtorinne, UPM Kymmene
Sakari Pärssinen, Huittisten seudun ympäristöyhdistys
Kauko Rantanen, Iso-Lankkojärvisseura ry
Henna Riihimäki, vesiensuojelukummi
Laila Ryynänen, Kankaanpään kaupunki
Leena Salminen, Oy Botnia Ab
Anne Savola, Satakuntaliitto
Tapio Siekinen, Iso-Lankkojärvisseura ry
Carita Tulkki, Satakunnan museo
Heli Välimaa, vpj, Noormarkun ja Pomarkun kunta

1. Avaus

Puheenjohtaja Päivi Granö avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleeksi. Ryhmä on täydentynyt viime kerrasta uusilla henkilöillä, joten ryhmän jäsenet esittäytyivät toisilleen.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Lounais-Suomen ympäristökasvatuksen nykytilanne

Lounais-Suomen ympäristökasvatuksen nykytilanteesta ryhmäläisille kertoi Laura Puolamäki Satakunnan ympäristö- ja luontokoulu –hankkeesta. Alueellisen ympäristökasvatuksen kehittämisestä vastaa varsinaisesti Turussa Varsinais-Suomen agendatoimisto. Satakunnassa asian edistämiseksi on toimii Satakunnan ympäristö- ja luontokoulu –hanke yhteistyössä eri tahojen kuten SATAVESI-ohjelman kanssa.

Kaikille ympäristökasvatuksesta kiinnostuneille ja alan toimijoille pidettiin tilaisuudet molemmissa maakunnissa kevään 2007 aikana. Satakunnassa järjestetyssä tilaisuudessa osallistujilla oli mahdollisuus kertoa millaista ympäristökasvatustyötä alueella tehdään ja millaisia kehittämistarpeita ympäristökasvatuksen kentällä on Satakunnassa. Satakunnassa tilaisuuteen osallistui 43 henkilöä ja Varsinais-Suomessa noin 50-60 henkilöä. Molempien tilaisuuksien pohjalta laaditaan hankesuunnitelma, jonka pääasiallinen tavoite on ympäristökasvatuksen kehittäminen ja kestävä kehityksen kasvatus keskuksen perustaminen Lounais-Suomeen.

4. Selkämeri -teemavuosi

Pirjo Pihlainen Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksesta kertoi Selkämeri – teemavuoden toteutuksesta ja tavoitteista. Teemavuoden kesto on kesästä kesään 2008-2009. Vuosi alkaa aloitusseminaarilla 5.6.2008 ja päättyy elokuussa 2009. Vuoden toiminta-alue on Pyhärintasta Vaasaan. Vuoden sisältö on suunniteltu kyselyn avulla, joka lähetettiin lukuisille eri tahoille. Vuoden aikana järjestettäviä tilaisuuksia ja tapahtumia tulisi olemaan paljon ja ne järjestettäisiin yhteistyössä kyselyyn vastanneiden tahojen kanssa. Teemavuoden toiminnassa huomioidaan valuma-alue sekä suurien oheistapahtumien, kuten loma-asuntomessujen hyödyntäminen.

Ryhmän keskusteluissa todettiin, että teemavuosi hankkeena vaati riittävän tehokkaan tapahtumatoimiston, jossa koordinaattori ja tiedotusvastaava voisivat keskitetysti hoitaa tehtäviään vuoden onnistumiseksi. Teemavuoden rooli on merkittävä alueen kehityksen, maakunnan markkinoinnin sekä ympäristö- ja vesiensuojelu tiedon levittämisen kannalta.

Pirjo Pihlaisen powerpoint –esityksessä olleet asiat:

Selkämeren teemavuoden tavoitteet

- Lisätään Selkämeri -tietoisuutta ja –tuntemusta sekä identiteettiä
- Lisätään yhteistyötä ja näkyvyyttä kansallisesti ja kansainvälisesti
- Lisätään rannikko- ja merialueen tutkimus- ja kehittämistoimintaa
- Tuetaan ympäristön ja vesiensuojelua sekä luonnon ja kulttuurimaiseman monimuotoisuuden säilyttämistä
- Tuetaan kestävä kehitystä alueella
- Markkinoidaan Selkämeren rannikko- ja merialueen ominaispiirteitä ja vetovoimatekijöitä

Selkämeren teemavuoden aluerajaus ja ajankohtia

- Saaristomeri-teemavuosi 2006
- Selkämeren teemavuosi kesästä kesään 2008-2009
- Perämeren teemavuosi 2009-2010
- Teemavuoden koordinaatiohankkeen toteutus 1.1.2008-31.8.2009
- Teemavuoden käynnistys ja alkuseminaari ympäristöpäivänä 5.6.2008
- Satakunta Senaatintorilla 4.-6.6.2009
- Loppuseminaari elokuussa 2009

Teemavuoden rahoitus ja organisointi yhteistyöhankkeena

- Koordinaatiohanke; järjestäminen ja koordinointi
- Oheishankkeet

5. Lounais-Suomen ympäristöohjelman 2007-2012

Lounais-Suomen ympäristöohjelmaa käsiteltiin jo viime kokouksessa. Tällä kertaa kuultiin L-S:n ympäristökeskuksen viestintäpäällikkö Merja Haliseva-Soilan kokemuksia ympäristöohjelman laadinnasta. Lisäksi Tuija Kailaste esitteli Merjan ja hänen yhteisiä poimintoja aiheista, jotka koskevat

aihepiireiltään ympäristöohjelmassa tietoisuusteemaryhmän asioita. Sisällöltään ohjelma on hyvin tavoitteellinen ja optimistinen.

Ympäristökasvatus ja –tietoisuus sekä vesistöt ja vesienhuolto kappaleet ovat sisällöltään suoraan kyseistä teemaryhmää koskettavia. Myös muualla ympäristöohjelmassa on kohtia, joihin sisältyy vesistö, vesiensuojelu ja –hoito asioita, joita voidaan edistää tietoisuutta lisäämällä.

Näitä asioita ovat esim. luonnon virkistyskäyttöasiat vesistöjen lähellä (retkeily kohteet), ihmisten toiminta kuten rakentaminen rannoilla tai muuten suoraan vesistöön kohdistuvat toimet, maatalouden vesiensuojeluasiat, luonnon monimuotoisuus ja –suojeluasiat sekä niiden arvot ja merkitys vesistöjen lähellä (esim. Selkämeren kansallispuisto). Ympäristötutkimus ja –seuranta kappaleesta teemaryhmää koskettavat eniten uuden vesistöjä koskevan tutkimustiedon levittäminen tutkijatasolta kansalaisten käsille kansankielellä sekä vapaaehtoisen ympäristötiedon keruun edistämisen tavoitteet.

SATAVESI-ohjelman toiminnan pohjana tullaan käyttämään ympäristöohjelmaa. Edellä mainittujen toimintojen avulla suunniteltiin ryhmän toimintaa tällä kaudella.

6. Ryhmän toimintasuunnitelma 2007-

Ympäristöohjelman sisällön pohjalta laadittiin ryhmän toimintasuunnitelma tulevalle kaudelle. Painopisteenä toiminnassa ovat:

- *Kansalaistoiminnan tukeminen ja aktivoiminen mm. Vesikansalaisen oppaan avulla*

Tavoitteena on, että oppaan jakelu on laaja ja että eri tahot ottavat opasta jakaakseen. Oppaan jakelua pohtimaan muodostettiin pienryhmä, johon kuuluvat Sari Uoti, Terhi Rajala sekä Hannele Pohjavirta ja teemaryhmän sihteeri.

- *Vesistöihin liittyvän (oman organisaation) tutkimustiedon levittämien tutkijoilta ruohonjuuritasolle*

Tutkimustiedon jalkauttaminen koettiin haasteelliseksi, mutta aiheena tärkeäksi tämän puolesta työskentelevät "nimettyinä" henkilöinä pj. Päivi Granö ja Anna Paloheimo.

- *Selkämeri –teemavuosi*

Teemavuoteen liittyviä asioita miettivät ensisijaisesti Pirjo Pihlainen, Laura Puolamäki ja Hilikka Viitala. Kokonaisuutena teemavuosi on laaja ja toteutuessaan sitä seurataan teemaryhmän puitteissa jatkuvasti.

Teemavuosi lisää Selkämeren ja sen valuma-alueen tietoisuutta, tuntemusta sekä identiteettiä, yhteistyötä ja näkyvyyttä kansallisesti ja kansainvälisesti. Tavoitteena on lisätä rannikko- ja merialueen tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tukea ympäristön ja vesiensuojelua sekä luonnon ja kulttuurimaiseman monimuotoisuuden säilyttämistä.

Yhteistyö, verkostoituminen, tietoisuuden lisääminen, kansalaisten vesiensuojelutyön tukeminen sekä vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen ja hankeideointi ovat jatkuva osa toimintaa.

SATAVESI-ohjelmalle laaditaan Pro Saaristomeri –ohjelman kanssa yhtenäinen viestintäsuunnitelma, jonka pohjalta jatkossa noudatetaan ohjelman sisäistä ja ulkoista tiedotusta. Viestintäsuunnitelmaa käsitellään paremmin seuraavassa kokouksessa.

7. Muut asiat

Ei käsitelty muita asioita.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään tiistaina 21.8.2007 kello 13. Kokouksen yhteydessä tutustutaan Vihreä lippu päiväkotiiin Harolan kylässä Kiukaisissa.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00